

Warszawa, dnia 10 maja 2022 r.

Sz. P. Henryk Kowalczyk

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Działając w imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, w nawiązaniu do pisma z dnia 15 kwietnia br. w sprawie konsultacji publicznych projektu *ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych innych ustaw* (dalej: „Projekt”), poniżej przedstawiamy uwagi Stowarzyszenia do przedmiotowego projektu.

Jedną z istotnych zmian przewidzianych w Projekcie jest modyfikacja art. 24 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa*, która zgodnie z przedstawionym uzasadnieniem ma na celu umożliwienie Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (dalej: „KOWR”) bezprzetargowego wydzierżawiania gruntów o niskiej przydatności rolniczej spółkom kapitałowym czy grupom kapitałowym prowadzącym działalność w zakresie produkcji energii odnawialnej, na potrzeby związane z pozyskiwaniem energii elektrycznej, przede wszystkim z instalacji fotowoltaicznych.

Podkreślenia wymaga, że przedmiotowa zmiana w zbliżonym kształcie była uprzednio procedowana w ramach projektu nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1129).

Jak wskazano w ramach uzasadnienia do Projektu, w toku prac nad nowelizacją ustawy OZE KOWR dokonał analizy Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa celem wytypowania gruntów o niskiej przydatności rolniczej (klas IV-VI oraz N), których wykorzystanie może wspierać rozwój energetyki w Polsce poprzez wykorzystanie tych gruntów pod lokalizację instalacji fotowoltaicznych. W wyniku tych analizy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wytypowano grunty o powierzchni 31 427 ha (w tym 1551,5 ha niezagospodarowanych i 29 875,5 ha znajdujących się w dzierżawie), które potencjalnie mogą być wykorzystane poprzez ich zagospodarowanie dla potrzeb pozyskiwania odnawialnych źródeł energii.

W ocenie Stowarzyszenia projektowany mechanizm w zakresie bezprzetargowej procedury wydzierżawiania gruntów na potrzeby realizacji inwestycji w OZE, w tym fotowoltaicznych, w zaproponowanym kształcie budzi wątpliwości w zakresie zgodności z zasadami uczciwej konkurencji oraz transparentności.

W celu uniknięcia ryzyka związanego między innymi z wystąpieniem potencjalnych roszczeń i konfliktów interesów pomiędzy różnymi inwestorami działającymi w obrębie lokalizacji gruntów KOWR, kluczowe jest ukształtowanie procedury wydzierżawiania gruntów w celu realizacji tego typu inwestycji w sposób zapewniający jak największą transparentność i otwarty dostęp dla zainteresowanych podmiotów.

Informacje o zawieraniu tego rodzaju umów powinny być informacjami publicznie dostępnymi dla zainteresowanych tym faktem stron. Wyłączenie zastosowania procedury bezprzetargowej powinno nastąpić w przypadku zainteresowania dzierżawą gruntów, wyrażoną przez więcej niż jednego inwestora wobec tej samej nieruchomości lub działki ewidencyjnej, jeśli inwestycje te nie mogą współistnieć, a zainteresowani inwestorzy nie dojdą do porozumienia w wyznaczonym przez KOWR terminie. W powyższym przypadku obowiązywać powinna procedura przetargowa.

Podkreślenia wymaga, że preferencyjne traktowanie określonych grup podmiotów w ramach omawianej procedury stało by w sprzeczności również z zasadą wyrażoną w preambule *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych*, zgodnie z którą „należy umożliwić rozwój zdecentralizowanych technologii opartych na energii odnawialnej i jej magazynowania, na warunkach niedyskryminacyjnych (...)”. Projektowana procedura, jak wskazano w uzasadnieniu, ma objąć znaczącą powierzchnię gruntów, a realizowane na nich inwestycje stanowiłyby właśnie zdecentralizowane źródła wytwarzania energii opartej na odnawialnych źródłach energii.

Co więcej, reguły mające na celu zapobieganie ograniczaniu i zakłócaniu konkurencji na rynku wewnętrznym zostały określone w ramach *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, a projektowana procedura może stanowić naruszenie wyrażonych w tym dokumencie kryteriów jasności, przejrzystości i braku dyskryminacji, w przypadku, gdy zawężyłaby krąg podmiotów mogących w niej uczestniczyć.

Mając na uwadze powyższe, postulujemy, by proces wydzierżawiania gruntów na potrzeby realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii prowadzony był w sposób jak najbardziej transparentny, przy zachowaniu otwartości dostępu dla zainteresowanych stron. Gwarancje niedyskryminacyjnego charakteru realizacji procedur bezprzetargowych powinny znaleźć odzwierciedlenie w brzmieniu przepisów projektowanych w ramach przedmiotowej nowelizacji.

Z poważaniem,

Sebastian Kwapuliński

Wiceprezes zarządu